

NGHIÊN CỨU ẢNH HƯỞNG CỦA MỘT SỐ YẾU TỐ SINH THÁI ĐẾN MỨC ĐỘ BỊ SÂU ĐỤC NỖN (*Hypsipyla robusta*) GÂY HẠI TRÊN RỪNG TRỒNG LÁT HOA

Trần Thị Lệ Trà^{1,2}, Phạm Quang Thu¹, Nguyễn Minh Chí¹

¹ Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

² Trường Đại học Tây Nguyên

TÓM TẮT

Lát hoa được trồng phổ biến ở Việt Nam nhưng thường bị sâu đục nõn gây hại rất nặng. Nghiên cứu nhằm đánh giá sự ảnh hưởng của các yếu tố tuổi cây, độ cao, đất đai, hướng phơi và phương thức trồng đến mức độ bị sâu đục nõn của cây Lát hoa tại vùng Tây Bắc và Bắc Trung Bộ. Kết quả cho thấy, Lát hoa giai đoạn 1 - 2 tuổi miễn cảm nhất đối với sâu đục nõn, tỷ lệ hại 46,8 - 68,1% và chỉ số hại 1,08 - 2,18; Rừng trồng ở độ cao dưới 300 m bị sâu đục nõn gây hại nặng nhất với tỷ lệ hại 45,3 - 65,6% và chỉ số hại 1,04 - 2,03. Đất phát triển trên đá vôi, tầng dày phù hợp nhất cho cây Lát hoa với lượng tăng trưởng cao nhất, chiều cao đạt 1,55 m/năm và đường kính gốc đạt 2,12 cm/năm, trong khi mức độ sâu hại thấp (P% = 18,6% và DI = 0,28). Hầu như không có sự khác biệt về sâu đục nõn giữa các hướng phơi. Phương thức trồng xen cây bản địa có tỷ lệ hại và chỉ số hại thấp nhất, tương ứng là 8,2 - 14,9% và 0,19 - 0,48. Kết quả này cung cấp cơ sở khoa học đề xuất các biện pháp quản lý sâu đục nõn góp phần nâng cao năng suất và chất lượng rừng trồng Lát hoa.

Từ khóa: Lát hoa, bản địa, phương thức trồng, Sâu đục nõn, tuổi cây

Assessing the impacts of ecological factors on the damage of *Hypsipyla robusta* in *Chukrasia tabularis* plantations

Chukrasia tabularis have been wide planted in Vietnam. However, *C. tabularis* plantations are often severely damaged by shoot borers (*Hypsipyla robusta*). This study aims to evaluate the impacts of tree age, altitude, soil, directions of exposure and planting method factors on the damage of shoot borers in *C. tabularis* in the Northwest and North Central regions. *C. tabularis* plantations at 1 - 2 year-old stage and an altitude of below 300 m were most susceptible to shoot borers with a damage incidence and damage index of 46.8 - 68.1%, 1.08 - 2.18 and 45.3 - 65.6%, 1.04 - 2.03, respectively. Soil growing on limestone, thick layer (ferralsols) was the most suitable soil for *C. tabularis* with the highest growth, height and diameter at the base were 1.55 m/year and 2.12 cm/year, respectively while low level of damage (P% = 18.6% và DI = 0.28). There were almost no difference between the directions of exposure in terms of the proportion of damage of the shoot borers. *C. tabularis* intercropping with native plants was lowest damage rate and damage index of shoot borers (8.2 - 14.9% and 0.19 - 0.48). The results of this study provide a scientific basis to propose management solutions for *H. robusta* to contribute to the improvement of productivity and quality of *C. tabularis* plantations.

Keywords: *Chukrasia tabularis*, *Hypsipyla robusta*, shoot borers, soil